

Opdateret oplæg til fælleskommunal koordinering i Midtjylland – lånepuljerne 2025-26

Dato: 22. marts 2024

Sags ID: SAG-2022-05017
Dok. ID: 3440408

E-mail: CHBN@kl.dk
Direkte: 2077 2314

Randers Kommune
Randers Rådhus
Laksetorvet 1
8900 Randers

www.kl.dk
Side 1 af 3

Baggrund

I forbindelse med Økonomiaftalen for 2024 mellem regeringen og KL blev det aftalt, at der for 2024-2026 etableres en særlig lånepulje til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet, med henblik på at understøtte en mere rimelig prissætning på området. Lånepuljen skal løfte kommunernes anlægsinvesteringer med henblik på at sikre et længerevarende fokus på udbygning af den kommunale botilbudskapacitet.

Lånepuljen til udvidelse af botilbudskapaciteten er på i alt 1,5 mia. kr. for 2024-2026. Der var afsat 200 mio. kr. til puljen for 2024. Der var stor søgning til puljen, hvor 13 kommuner har fået tildelt samlet 190 mio. kr. i 2024.

For 2025 og 2026 er afsat samlet 1,3 mia. kr. til lånepuljen. KL forventer, at lånepuljen for 2025 og 2026 udmeldes samtidig, og at der i fordelingen af puljen vil blive lagt betydelig vægt på, at projekterne har et tværkommunalt sigte. Dette var ikke et kriterie for 2024-puljen henset til, at ansøgningsfristen lå kort efter aftaleindgåelse.

Situationen i Midtjylland

De midtjyske kommuner er som kommuner i resten af landet betydeligt udfordret af stigende udgifter til det specialiserede socialområde, jf. analyse af udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde i Midtjylland, som blev præsenteret for KKR Midtjylland på mødet den 21. november 2023.

Udgiftsvæksten er drevet af botilbuddene (SEL § 107/108 og ABL § 105) – og det er særligt udgifterne til private botilbud, der stiger.

I Midtjylland er udgifterne til botilbud i årene 2018-2022 steget 695 mio. kr. svarende til 81 % af den samlede udgiftsvækst i Midtjylland.

Det er ikke antallet af borgere der kan forklare udgiftsudviklingen. Der har i perioden 2018-2021 været en stigning på 3 % i antal borgere, der modtager botilbud på landsplan. Samtidig er de samlede udgifter til botilbud i samme periode steget med 9 %. Den samlede konsekvens af disse to bevægelser er, at enhedsudgiften til botilbud er steget med 6 %.

Der er sket en betydelig stigning i kommunernes udgifter til køb hos private botilbud, der ikke har en driftsaftale med kommunen. Udgifter til køb hos private botilbud i Midtjylland har oplevet en stigning på 33,1 % fra 1,39 mia. kr. i 2018 til 1,85 mia. kr. i 2022. Samtidig handler kommunerne mindre med hinanden.

Tilsvarende har der været en stigning i udgifterne til borgere på regionale botilbud. Udgiftsudviklingen her har været mindre end på det private område.

Behov i Midtjylland

På tværs af de midtjyske kommuner er der et ønske om at etablere flere botilbudspladser i kommunalt regi. Ønsket bunder blandet andet i et ønske om at udvide den samlede botilbudskapacitet, så der opnås en mere rimelig prissætning. En forudsætning for dette er bl.a., at der i kommunalt regi er reelle alternativer til køb af private botilbudspladser.

Dette indebærer ligeledes, at de kommunale tilbud i Midtjylland som helhed er tidssvarende og har den nødvendige kvalitet og modsvarer de behov til de fysiske rammer, som borgerne med rette kan forvente og har behov for. Er botilbuddene ikke tidssvarende, betyder det enten, at der skal anvendes flere medarbejderressourcer til fx at sikre borgernes trivsel, eller at der alternativt investeres i dyre eksterne pladser hos private udbydere, fordi borgerne ikke kan trives i de(t) eksisterende kommunale tilbud.

På den baggrund er KKR Midtjylland enige om følgende overordnede pejlemærker for anvendelsen af lånepuljen:

- Udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet skal sikre, at midtjyske borgere i højere grad tilbydes pladser på kommunale botilbud –
- Udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet skal nedbringe behovet for anvendelsen af eksterne køb hos bl.a. private udbydere. –
- Udvidelsen af den kommunale botilbudskapacitet skal bidrage til at sikre og udvikle tidssvarende og gode faglige rammer for borgere og medarbejdere.

Som en del af arbejdet med lånepuljerne for 2025 og 2026 er der i regi af DASSOS foretaget en rundspørge ift. kommunernes ønsker og behov, ligesom der er lavet en overordnet kapacitetsanalyse, der bl.a. giver et billede af, i hvilket omfang og til hvilke målgrupper de midtjyske kommuner typisk anvender private tilbud.

På den baggrund kan KKR Midtjylland identificere følgende behov i Midtjylland i forhold til udvidelse af botilbudskapaciteten***a. Målgrupper***

Der er i særlig grad et ønske om at udvide den kommunale botilbudskapacitet med tilbud til følgende målgrupper

- Borgere med udviklingshæmning og udadreagerende adfærd –
- Borgere med svær/middelsvær grad af autisme –
- Borgere med komorbiditet –
- Borgere med psykiske lidelser

b. Type af botilbud

Der er på tværs af de midtjyske kommuner behov for udvidelse af botilbudskapaciteten for både midlertidige botilbud §107 og længerevarende botilbud §108.

c. Geografisk placering

Der kan ikke identificeres særlige områder af Midtjylland, hvor der er større behov end andre, så der kan ikke peges på en placering af kommunale botilbud fremfor en anden.

Øvrige perspektiver

Dato: 22. marts 2024

Sags ID: SAG-2022-05017
Dok. ID: 3440408

E-mail: CHBN@kl.dk
Direkte: 2077 2314

Randers Kommune
Randers Rådhus
Laksetorvet 1
8900 Randers

www.kl.dk
Side 2 af 3

Renovering af eksisterende botilbudskapacitet

For fremadrettet at kunne levere tidssvarende botilbud af høj kvalitet og med de rigtige fysiske rammer, vil der formentlig være behov for at renovere en række botilbud, hvis fysiske rammer ikke længere er tidssvarende ift. at sikre god trivsel for borgerne.

Det er derfor et klart ønske fra Midtjylland, at der med botilbudspuljen også bliver mulighed for at anvende midlerne til at renovere eksisterende botilbud, inden for rammerne af puljen, så renovering sker i de tilfælde, hvor en manglende renovering vil betyde en lukning af pladserne.

Det er derfor et klart ønske fra Midtjylland, at der med botilbudspuljen også bliver mulighed for at anvende midlerne til at renovere eksisterende botilbud, inden for rammerne af puljen, så renovering sker i de tilfælde, hvor en manglende renovering vil betyde en lukning af pladserne. Tilsvarende vil det være nyttigt, at der kunne gives tilsagn om renovering/ombygning af anden kommunal bygningsmasse, fx ældreboliger der ikke længere anvendes til ældre eller forsorgspladser der nedlægges, og som gennem en renovering vil kunne omdannes til pladser til andre relevante målgrupper.”

Alt andet lige forventes renovering også at være en billigere og hurtigere måde at udvikle og udvide den midtjyske botilbudskapacitet på.

Dato: 22. marts 2024

Sags ID: SAG-2022-05017
Dok. ID: 3440408

E-mail: CHBN@kl.dk
Direkte: 2077 2314

Randers Kommune
Randers Rådhus
Laksetorvet 1
8900 Randers

www.kl.dk
Side 3 af 3